

اگر شواهد حاکی از تلاش دشمن برای نقض معاهده باشد چه باید کنیم

روز گذشته رئیس جمهور روحانی با اشاره به آیه ای از سوره انفال تفسیری از آن ارائه داد که محل تامل بود. در این مجال تفسیر شهید مرتضی مطهری را بر این آیات سوره انفال از نظر می‌گذرانیم.

روز گذشته رئیس جمهور روحانی با اشاره به آیه ای از سوره انفال تفسیری از آن ارائه داد که محل تامل بود. در این مجال تفسیر شهید مرتضی مطهری را بر این آیات سوره انفال از نظر می‌گذرانیم.

به گزارش خبرنگار مهر، روز گذشته رئیس جمهور روحانی با اشاره به آیه ای از سوره انفال تفسیری از آن ارائه داد که محل تامل بود. وی گفت: «قرآن به پیغمبر (ص) می‌گوید که «و تو معاهدات فراوانی با کفار بستنی و هر دفعه هم آنان نقض کردند»؛ آیا پیامبر (ص) ضرر کرد؟ کسی آنجا پیدا می‌شود می‌گوید: «بله پیامبر (ص) ساده لوح بود؟ کسی که نقض عهد می‌کند، حیثیت خود را زیر پا می‌گذارد؛ ما راه درست را انتخاب کرده ایم».

حسن روحانی در توجیه مذاکرات برجام این بار راه تقطیع آیات قرآن را در پیش گرفت و از میان آیات ۵۵ تا ۵۸ سوره مبارکه انفال، که به مثابه یک کل منسجم است فقط یک آیه را بیرون کشیده و مطابق با همان، نتیجه گیری کرده است. روحانی گفت: «پیغمبر با وجود آنکه کفار فی کل مره عهدها را نقض کردند با آنها توافق کرد!» این اظهارات عجیب در حالی مطرح می‌شود که آقای روحانی با تقطیع ادامه این آیه شریفه که به تحریف معنوی آیات منجر شده غرض مطلوب خود را که مخالف با معنای سیاق آیات است استنتاج نموده است.

در این مجال تفسیر شهید مرتضی مطهری را بر این آیات سوره انفال از نظر می‌گذرانیم. متن زیر تفسیر شهید مطهری بر آیات ۵۵ تا ۶۰ سوره انفال است.

اگر شواهد، حاکی از تلاش دشمن برای نقض معاهده است، چه باید بکنیم؟

علی(ع) در نامه ۵۳ خطاب به مالک نوشتند:

«و ان عقدت بینک و بین عدوک عقده، او البسته منک ذمه، فحط عهدک بالوفاء؛ و اگر با دشمن خودت پیمانی بستنی یا آنها را با شرایط ذمه قبول کردی به پیمانت وفادار باش»؛
«و اراع ذمتک بالامانه، و اجعل نفسک جنه دون ما اعطیت؛ خودت را که پیمان بستنی به امانت رعایت کن و خودت را سپر قوی که داده‌ای قرار بده»؛

«فانه لیس من فرائض الله شیء الناس اشد علیه اجتماعا، مع تفرق اهوائهم، و تشتت آرائهم، من تعظیم الوفاء بالعهود»؛ «که از فرائض الهی هیچ فریضه‌ای نیست که مردم با همه اختلاف سلیقه‌ها و اختلاف عقیده‌ها، در آن، به اندازه این فریضه متفق باشند و آن این است که پیمان را باید وفا کرد»؛

از این رو وفای به پیمان یک ضرورت تخلف ناپذیر است و نمی‌توان پیمانی را نقض کرد مگر آنکه آنها نقض کنند.

اما ممکن است گاهی علایمی در دست داشته باشیم که نشان از تحرک دشمن برای نقض پیمان است و اگر ماصبر کنیم که دشمن عمل خودش را انجام بدهد آسیب می‌بینیم. به عنوان مثال، یک دولت اسلامی با دولت دیگری، قراردادی بسته است. سرویسهای اطلاعاتی، اطلاعات دقیق داده‌اند که آنها آماده نقض پیمان هستند. در اینجا وظیفه مسلمین چیست؟ آیا این است که بگویند چون ما پیمان بسته‌ایم باید به پیمان خودمان وفادار باشیم، و صبر کنند تا آنها شیخونشان را بزنند و کار از کار بگذرد؟! و یا این است که بگویند پس ما پیش دستی می‌کنیم؟ هر دو پاسخ نادرست است.

قرآن می‌فرماید در اینگونه موارد که علایم خیانت آن کسی که پیمان بسته، آشکار است، شما نه سکوت بکنید و نه پیشدستی. قبلا به آنها اعلام بکنید که به موجب اطلاعاتی که به ما رسیده است شما به عهد خودتان پایبند نیستید پس ما رسماً اعلام می‌کنیم که پیمان ما از این ساعت منتفی است تا در یک حد برابر و متعادل قرار

بگیرید. بعد از این اعلام، آنگاه هر تصمیمی که می‌خواهید بگیرید. در این صورت با عدالت رفتار کرده‌اید. پس نه صبر کنید تا آنها کارشان را انجام بدهند و شما اغفال شده باشید و نه پیشدستی کنید و آنها را غافلگیر نمایید که عمل شما خیانت باشد، بلکه این کار را انجام دهید که هم احتیاط است و هم انسانی. می‌فرماید: **وَإِمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةً**؛ و اگر از قومی بیم خیانت پیدا کردید، یعنی به موجب علائم و اشارات و اطلاعاتی که به شما رسیده است، خوف خیانت داشتید **فَانْذِرْهُمْ**؛ آن عهدنامه را بینداز به سوی آنها یعنی به آنها اعلام کن که از این ساعت دیگر پیمانی ندارید تا دو طرف با یکدیگر مساوی بشوید، آنها بدانند، شما هم بدانید که از این ساعت دیگر پیمانی در کار نیست. **إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِنِينَ**؛ خدا خیانتکاران را دوست ندارد.

به این قاعده، **نَبْذُ**؛ می‌گویند. در مقابل نقض، نقض و در مقابل نبذ، نبذ.